

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:607

av **Bengt Eliasson (L)**

Bevaranderätt för rörligt kulturarv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samverkan med civilsamhället utreda en stärkt bevaranderätt för det rörliga kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Civilsamhället, där inemot tvåhundra tusen personer och drygt 1 000 föreningar på ideell basis förvaltar vårt rörliga kulturarv, möts inte sällan av krav från samhället som inte enbart är försvårande utan också direkt hindrande. Hindren utgörs bl a av statliga och kommunala föreskrifter, förordningar, lagar och avgifter samt deras tillämpningar.

En stärkt bevaranderätt bör innebära ett skydd mot att stat och kommun avsiktligt eller oavsiktligt försvårar bevarandet, brukandet och utvecklingen av det rörliga kulturarvet.

Dagens krav på god säkerhet och miljö finner inte sin motsvarighet till stöd för bevarandet av det rörliga kulturarvet. Det finns behov av en reglering som av bevarandeskäl ålägger myndigheter att i sitt utövande säkerställa att detta kulturarv inte skadas. En sådan reglering bör syfta till att säkerställa det samlade rörliga kulturarvet och därmed inte enbart ge enstaka föremål en viss status. Att hänvisa till Trafikverkets kulturhistoriska ansvar är ingen lösning – Trafikverkets museer, som detta ansvar handlar om, kan bara bevara en bråkdel av det rörliga kulturarvet. Tvärtom tar Trafikverket ofta hjälp av civilsamhällets många föreningar och enskilda, särskilt när det gäller levandegörande av det rörliga kulturarvet.

Regler, avgifter och tillämpning ska inte medföra att det ställs krav som avsiktligt eller oavsiktligt försvårar eller omöjliggör arbetet för ett rörligt kulturarv som är till glädje för dagens och kommande generationer.

På senare år har behovet av stärkt bevaranderätt synliggjorts genom myndighetskrav som förstört kulturhistoriska värden. Exempel från vägtrafikområdet rör historiska dokument som destrueras när äldre registreringshandlingar i original gallras.

Utvecklingen av det rörliga kulturarvet är en förutsättning för vår kultur och historia och ska därför beaktas på samma självklara sätt som vi idag värnar miljö och säkerhet inom transportområdet. Det är också en verksamhet som skapar jobb och företagande runt om i vårt land, inte minst inom besöksnäringen för arbetslivsmuseerna, där det transporthistoriska området ingår. Detta genererar drygt 10 miljoner besökare per år. Det är därför inte rimligt att bevarandet av kulturarvet, som oftast bedrivs ideellt och som är en viktig del av Sveriges historia, riskerar att försvinna med anledning av höga myndighetsavgifter eller regler som tagits fram för moderna transportlösningar.

Det är hög tid att myndigheternas ansvar därför regleras så att bevarandet av kulturarvet ges rimliga förutsättningar och att enskildas liksom förenings- och museiverksamheters ideella engagemang tillvaratas.

Bengt Eliasson (L)